

STANDARD DYRKNINGSVEJLEDNING

FOR

CAMPANULA ISOPHYLLA

Foto: Floradania.dk

	CAMPANULA ISOPHYLLA
Botanik	<p>Familie: Campanulaceae. Hjemsted: Alperne, Norditalien.</p>
Formering	<p>5-6 cm lange stiklinger fra moderplanter stikkes i Jiffy 7 eller i 6 cm småpotter med 1-2 stiklinger i hver.</p> <p>Jord: Svagt gødet sphagnum, kalket til pH 5,5-6. Der stikkes under plasttelt, ved konstant bordtemperatur på 21°C og 18°C i luften. Roder på 3 uger, hvorefter temperaturen holdes på 16°C nat og 20°C dag. Ved efter roddannelse at give CO₂ og lys (30 W/m²) fås bedre småplanter. I den periode der gives tilskudslys, må daglængden ikke blive mere end 12 timer, da planterne i såfald vil danne blomst.</p>
Potning Pladsforbrug	<p>Der kan pottes 4 uger efter roddannelsen i 10-11 cm potter evt. i ampler. Jord: Moderat gødet mellemfin sphagnum kalket til pH 5,5-6. Færdigkøbte standardjorde kan også anvendes. Pladsforbrug: Stikling 210 planter/m² Potning tæt 79-91 planter/m² Slutafstand 25-30 planter/m²</p>
Klimaforhold	<p>Temperatur: Formering: Jordtemperatur 21°C konstant. Lufttemperatur 18°C konstant. Fra rodning til potning: 19-20°C. Efter potning: December-februar 18-19°C, hvis der gives vækstlys 1-2° højere. Marts-maj 19-20°C Luftning ved 26°C Moderplanter 18-20°C</p> <p>I forbindelse med lang dag (natafbrydelse) har det vist sig, at en temperatursænkning til 15°C i de sidste 5 timer af den naturlige dagperiode virkede retarderende på plantevæksten. Dette under forudsætning af, at der belyses 4 timer om natten f.eks. fra kl. 23 til kl. 03. De øvrige 19 timer var temperaturen 21°C.</p> <p>Luftfugtighed: Høj luftfugtighed kan fremme svampeangreb. Derfor moderat til lav relativ luftfugtighed.</p>

	<p>Skygge: Campanula er lyskrævende, men må skygges ved ca. 20.000 lux.</p>
<p>Vand Gødskning CO₂</p>	<p>Vanding fra neden er en fordel, derved holdes bladene tørre og svampeangreb forebygges. Kraftig udtørring kan give bladskader.</p> <p>Gødning gives ved hver vanding ca. 14 dage efter potning med 0,8-1 promille blandingsgødning sammensat efter plante- og vandanalyse i forholdet:</p> <p style="padding-left: 40px;">N : P : K : Ca : Mg 100 : 12 : 138 : 45 : 11 + mikronæring Lv 1,5-1,7.</p> <p>CO₂-dosering på 600-800 ppm giver hurtigere og bedre kultur.</p>
<p>Vækstregulering</p>	<p>Knibning praktiseres ofte, men er ikke absolut nødvendig (C. isophylla forgrener sig naturligt godt). Almindeligvis knibes blødt, men materialet kan også udnyttes til stiklinger. Det forsinker blomstringen 2-3 uger.</p> <p>Temperaturdrop (se Temperatur) kan medvirke til at begrænse anvendelsen af retarderingsmidler.</p> <p>Bruges SON-T lamper er 5 W tilstrækkeligt. Der belyses så dagen bliver mindst 16 timer eller 4 timer midt om natten. Glimtbelysning kan anvendes med 2 min. lys og 8 min. mørke i samme tidsinterval. Om sommeren, hvor dagen er lang, kan blomstring på for små planter forhindres ved at mørkelægge fra kl. 17.00-07.00, og man kan således regulere blomstringen til et bestemt ønsket tidspunkt.</p>
<p>Planteskadegørere</p>	<p>Skadedyr: spindemider, bladlus, mellus</p> <p>Svampesygdomme: Pythium, Phytophthora, Fusarium, gråskimmel</p>
<p>Moderplanter</p>	<p>Nye moderplanter stikkes hvert år i marts-april eller maj. De pottes i 12-13 cm potter og gives kortdag for at holde dem vegetative (højst 12 timer dag).</p> <p>Gives vækstlys fra midten af september øges stiklinge-produktionen fra ca. 80 stk/m² til ca. 300 stk/m² pr. uge, når der samtidig gives CO₂. Lyset kan gives med SON-T lamper 30 W/m², men højst 12 timer, gives flere timer pr. døgn, går planterne i blomst. Stikning fra november til januar kan give salgsplanter fra april til juni, stikning i maj og juni giver salgsplanter i august-september.</p>

Beskrivelse af salgsplanter	Planterne skal have et sundt velfarvet løv og være velbesat med knopper, hvoraf de første 5-10 er udsprungne.
Litteratur	<p>Boonstra, J.J., 1974: <i>Campanula isophylla</i> Vaakblad voor de Bloemisterij 29 s. 14-15</p> <p>Carrow, B., 1975: Topfcampanula - eine Kultur mit geringem Wärmebedarf. <i>Deutscher Gartenbau</i> 4.</p> <p>F.F., 1981: <i>Campanula isophylla</i> – Kultur und Steuerung. <i>Der Gartenbau</i> 16, s.755-756.</p> <p>Moe, R., 1977: Effect of light, temperature and CO₂ on the growth of <i>Campanula isophylla</i> stock plants and on the subsequent growth and development of their cuttings. <i>Scientia Horticulturae</i> 6, s. 129-141.</p> <p>Schulte-Scherlebeck, H., 1973: Einsatz von zusatzlicht und Wuchshemmmitteln als Kulturhilfe bei <i>Campanula isophylla</i>, Moretti. <i>Deutsche Gärtnerbörse</i> 1, s. 4-5.</p> <p>Torre, S. & Moe,R., 1995: Strekningsveksten hos <i>Campanula isophylla</i>. <i>GY</i> (18):18-19.</p> <p>Wikesjö, Karl, 1982: Sex vackra campanula för Ödling i kruk - <i>Campanula carpatica</i>, <i>C. fragilis</i>, <i>C. isophylla</i>, <i>C. portenschlagiana</i>, <i>C. poscharshyana</i> och <i>C. pyramidalis</i>. Alnarp, Konsulentavdelingens rapporter, Trädgård 230.</p>